

30.3.2021

KANNANOTTO ELIELINAUKION JA ASEMA-AUKION ARKKITEHTUURIKILPAILUUN

Green Building Council Finland on Suomen vaikuttavin ja laaja-alaisin kestävä rakennetun ympäristön yhteistyöverkosto, jonka tavoitteena on tuoda hiilineutraalit, kiertotalouden mukaiset ja kestävä elämäntapaa tukevat ratkaisut luonnolliseksi osaksi kaikkea kiinteistö- ja rakennusalan toimintaa. FIGBC on yksi maailmanlaajuisen World Green Building Council -verkoston noin 70 kansallisesta Green Building Councilista. FIGBC:n jäsenenä on yli 200 Suomessa kiinteistö- ja rakennusosalalla toimivaa yritystä ja yhteisöä.

FIGBC:n strategisiin tavoitteisiin vuodelle 2021 kuuluu varmistaa, että kaikissa merkittävässä rakennushankkeissa on ymmärretty rakennetun ympäristön vaikutus ilmastomuutokseen ja kiertotalouden toteutumiseen.

Otamme kantaa sekä kilpailutöihin että kilpailuohjelmaan. Kilpailuohjelmassa ei ole mielestämme tarpeeksi selvästi osoitettu, että hankkeiden ilmastokestävyydelle on asetettava kunnianhimoiset tavoitteet. Arvioimme kannanotossamme kunkin kilpailuesityksen erikseen sekä lausumme ilmastokestävyyden sisällyttämisestä jatkosuunnitteluun yleisesti.

Lisätietoja lausunnosta antavat johtava asiantuntija Miisa Tähkänen ja toimitusjohtaja Mikko Nousiainen.

1 Mitä hyvää ehdotuksissa on?

1.1 Albergo

Kilpailuehdotuksessa esitetään tavoitteita ilmastokestävyydelle, mutta tavoitteille ei esitetä numeerisia arvoja. Kilpailuehdotuksessa esitellään laaja määrä ratkaisuja epämääräisesti.

Materiaaliksi on esitetty matalahiilinen betoni ja puuelementit. Näitä yhdistelemällä on mahdollista saavuttaa matala hiilijalanjälki. Rakennuksen katolla esitetään tuotettavan aurinkoenergiaa.

Näemme, että tämän esityksen perusteella on mahdollista jalostaa vähähiilinen kokonaisuus.

1.2 Eliel

Kilpailuehdotuksessa ei ole pohdittu ilmastönäkökulman tärkeyttä, ei lueteltu ympäristötehokkaan rakentamisen periaatteita, eikä kuvailtu hankkeen suunnittelua sen tarkemmin. Sen sijaan kaikki tieto on tiivistetty muutamaan riviin, joissa on selkeät toimenpiteet ilmastovaikutusten hallintaan.

Päämateriaaliksi on esitetty puuta. Rakennuksen julkisivut vuorataan luonnonkivellä ja kuparilla. Näitä yhdistelemällä on mahdollista saavuttaa matala hiilijalanjälki. Rakennuksen katolla esitetään tuotettavan aurinkoenergiaa.

Näemme, että tämän esityksen perusteella on mahdollista jalostaa vähähiilinen kokonaisuus.

30.3.2021

1.3 Elielinsaaristo

Kilpailuehdotuksessa on mietitty biodiversiteettiä laajasti ja tasokkaasti. Kiertotalouden periaatteita on hyödynnetty. Rakenteiden hiilijalanjälkeä ei olla pyritty minimoimaan.

Rakennuksen rungon voidaan olettaa olevan teräsrakenteinen sen monimutkaisen muodon vuoksi. Välipohjat ja julkisivut tuotetaan betonielementeistä. Julkisivuissa hyödynnetään kierrätettyjä tiiliä, mikä voi osaltaan vähentää rakennuksen ilmastokuormaa.

Emme näe, että tämän esityksen perusteella olisi mahdollista jalostaa vähähiilistä kokonaisuutta.

1.4 Klyyga

Kilpailuehdotuksessa esitetään kunnianhimoisia tavoitteita kierrätysmateriaaleista, teollisuuden hukkavirtojen hyödyntämisestä sekä purettavaksi ja kierrätettäväksi suunnittelusta. Ehdotuksessa esitetään myös konkreettisia ratkaisuja tavoitteiden toteuttamiseksi.

Materiaaleiksi on valittu puu ja teräs. Puurakentamisessa luotetaan elementtitekniikkaan ja teräksen osalta on jo määritelty käytettävä palkkirakenne. Julkisivuun on esitetty kunnianhimoinen aurinkokeräinen ja varjostusjärjestelmä.

Näemme, että kilpailuehdotuksen mukaan toteutettu hanke olisi poikkeuksellisen vähähiilinen.

1.5 Platta

Kilpailuehdotuksessa käytetään ilmastokestävyyden muotisanastoa, mutta varsinaisten tavoitteiden ja toimenpiteiden esittäminen jää melko ohueksi. Kilpailuehdotuksessa on korvattu laatu määrällä.

Rakennuksen rungon voidaan olettaa olevan teräsrakenteinen sen monimutkaisen muodon vuoksi. Välipohjat ja julkisivut ovat todennäköisesti betonielementeistä. Rakennuksen muoto ei ole ympäristötehokas.

Emme näe, että tämän esityksen pohjalta olisi mahdollista jalostaa vähähiilistä kokonaisuutta.

2 Mihin toivomme jatkosuunnittelussa kiinnitettävä huomiota?

Toivomme, että jatkosuunnitteluun valitaan Albergo, Eliel tai Klyyga.

Toivomme, että suunnittelukilpailun tuomaristoon pyydetään rakenteiden elinkaariasiantuntija, joka voisi tarvittaessa sparrata suunnitteluryhmiä jatkosuunnittelussa. Toivomme jatkosuunnittelussa kiinnitettävän erityistä huomioita suunnitteluryhmien sitoutumiseen ja osaamistasoon ilmastokestävyyden suhteen.

Toivomme, että jatkossa tämän tasoissa kilpailuissa esitetään jo kilpailuohjelmassa selkeät, numeeriset tavoitteet rakentamisen ilmastokestävyydelle ja muille hankkeen kannalta relevanteille planetaarisille rajoille.

Miisa Tähkänen
Johtava asiantuntija